

Nr 63.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ersättning till vissa personer i anledning av sjukdom, ådragen under militärtjänstgöring; given Stockholms slott den 29 januari, 1932.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o—4:o hemställt.

GUSTAF.

A. Rundqvist.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 29 januari 1932.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena friherre RAMEL, statsråden GÄRDE, HAMRIN, VON STOCKENSTRÖM, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, JEPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Rundqvist anför:

Ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, utgår enligt bestämmelserna i förordningen den 18 juni 1927 (nr 234), vilken förordning trätt i kraft den 1 januari 1928. Genom ifrågavarande förordning har förordningen den 18 juni 1909 (nr 89 sid. 1) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, upphävts, dock att ersättningsanspråk, som grundas på olycksfall som inträffat eller sjukdom som yppats före den 1 januari 1928, skall bedömas enligt äldre bestämmelser.

Bihang till riksdagens protokoll 1932. 1 saml. 52 häft. (Nr 63—64.) 174 32

I 1 § av förordningen den 18 juni 1909 stadgas, att därest under militärtjänstgöring i fred olycksfall inträffar, så att tjänstgörande värnpliktig, volontär vid hären eller någon, som tillhör flottans eller kustartilleriets stammanskap, varder skadad, eller därest person, som nu nämnts, skadas under tjänstgöring i krig, staten skall utgiva ersättning jämlikt vissa i förordningen stadgade grunder. Dylik ersättning utgives jämväl, om sjukdom med därav följande skada yppas under eller efter slutad militärtjänstgöring och tjänstgöringen skäligen kan antagas hava till sjukdomen bidragit.

Vidare föreskrives i 11 § av nämnda förordning, bland annat, att därest skada medfört eller skäligen kan antagas medföra påföljd, som enligt de i förordningen meddelade ersättningsbestämmelserna föranleder ersättning, undersökning ofördröjligen skall hållas rörande skadans uppkomst samt läkarbetyg anskaffas angående skadans beskaffenhet och den skadades tillstånd; att sagda undersökning skall, om skadan yppats under militärtjänstgöring, föranstaltas av vederbörande befälhavare; samt att läkarbetyg, undersökningsprotokoll och övriga till ärendet hörande handlingar skola, om önskan att utbekomma ersättning anmäles, så snart ske kan överlämnas till vederbörande regements- eller kårchef eller stationsbefälhavare. Denne har därefter att till riksförsäkringsanstalten göra framställning om ersättningens bestämmande.

Göres ej framställning om ersättning i anledning av skada inom *två år* efter det skadan yppades eller, där fråga är om ersättning i anledning av dödsfall, från det döden inträdde, är, enligt den ursprungliga lydelsen av 12 § i omförmälda förordning, rätten till ersättning förverkad.

I sistnämnda stadgande har genom förordning den 4 juni 1920 (nr 305) vidtagits den ändring, att, beträffande skada, som yppats efter ingången av år 1919, rätten till ersättning är förverkad, därest ej framställning om ersättning i anledning av skada göres inom *tre år* från det för värnpliktig tjänstgöringen samt för volontär vid hären och för den, som tillhör flottans eller kustartilleriets stammanskap, anställningen upphörde eller från den senare tidpunkt, då skadan yppades, eller, där fråga är om ersättning i anledning av dödsfall, från det döden inträdde.

Ifrågavarande ersättning utgår från den i § 46 mom. 1 värnpliktslagen omförmälda invalid- och pensionsfond.

1:o.

Ang.
ersättning
till R. M.
Johansson.

I en till riksförsäkringsanstalten ingiven skrift, dagtecknad den 14 februari 1930, gjorde Redvan Markus Johansson från Klackarp, Forserum, framställning om ersättning i anledning av sjukdom, som han ådragit sig under militärtjänstgöring år 1918. Då berörda framställning icke gjorts inom den i förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, stadgade tid, fann anstalten enligt beslut den 9 september 1930 sådan ersättning icke kunna tillerkännas Johansson.

Hos Kungl. Maj:t har Johansson sedermera i en den 21 oktober 1930 dagtecknad skrift anhållit att, utan hinder därav att hans framställning icke blivit gjord inom föreskriven tid, komma i åtnjutande av ersättning i anledning av ovanberörda sjukdom.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Johansson under fullgörande av sin värnpliktstjänstgöring vid förutvarande Jönköpings regemente i juni månad 1918 under pågående gymnastikövning ådragit sig en skada (traumatisk gonit) i höger knä; att han för nämnda skada vårdats å regementets sjukhus under tiden 19 juni—1 september 1918 och i kvarter under tiden 2—6 september samma år; att han den 7 nämnda september blivit förklarad såsom icke vapenför; att han under tidsperioderna 11—28 september och 26 oktober—22 november 1918 vårdats å Jönköpings lasarett för ifrågavarande knäskada, vilken då visat sig hava övergått i kroniskt stadium; att, enligt ett av läkaren vid nämnda lasarett L. Bergström den 14 november 1930 utfärdat intyg, knäledsaffektionen numera utvecklats till en deformerande arthrit i högra knäleden med häremot svarande nedsättning i Johanssons arbetsförmåga; samt att Johansson, som är jordbruksarbetare, har svårt men av sin sjukdom i sitt arbete.

Riksförsäkringsanstalten har i avgivet utlåtande i ärendet den 6 februari 1931 anført, bland annat, att för den händelse Kungl. Maj:t skulle finna skäligt, att Johansson, utan hinder därav att framställning om ersättning i förevarande fall icke gjorts inom föreskriven tid, bereddes ersättning jämlikt grunderna för förordningen den 18 juni 1909, därest hans militärtjänstgöring skäligen kunde antagas hava bidragit till hans ifrågavarande sjukdom, hade riksförsäkringsanstalten verkställt utredning i sistnämnda hänseende. Härvid hade anstalten funnit Johansson hava ådragit sig sjukdomen under sådana förhållanden, att anstalten, därest framställning om ersättning gjorts inom föreskriven tid, skulle hava tillerkänt honom ersättning jämlikt berörda förordning.

Arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse, som den 19 februari 1931 avgivit utlåtande i ärendet, hava anført, att oaktat Johansson författningsenligt icke vore berättigad till ersättning av statsmedel för den knäskada, han ådragit sig under värnpliktstjänstgöring år 1918 och varav han fortfarande lede, syntes det likväl departementet och sjukvårdsstyrelsen, med hänsyn därtill att Johansson icke torde hava haft kännedom om gällande förordning rörande anmälan och ersättning i dylika fall samt i betraktande av att han genom knäskadan otivelaktigt lidit ett avsevärt ekonomiskt avbräck i sin utkomst, som om billigheten fordrade, att ersättning bereddes honom jämlikt grunderna för förordningen den 18 juni 1909. Att statsverket borde ikläda sig dylik ersättningsskyldighet torde så mycket mera böra ske, som, enligt vad av handlingarna i ärendet syntes framgå, någon sådan undersökning, varom förmälades i 11 § av sagda förordning, icke blivit verkställd i anledning av Johanssons knäskada. Hade dylik undersökning skett, vore

det högst sannolikt, att Johansson för länge sedan tillerkänts ersättning av statsmedel för knäskadan. Departementet och styrelsen finge i berörda hänseende erinra om, att i ett flertal fall — senast genom riksdagens skrivelse den 4 juni 1930, nr 369, punkterna 6 och 7 — medgivits, att, där anledning funnits antaga, att militärtjänstgöringen bidragit till skadans eller sjukdomens uppkomst eller utveckling, samt där omständigheterna givit vid handen, att sådan undersökning, varom förmäldes i 11 § av förordningen den 18 juni 1909, bort äga rum, men av vederbörande militärbefäl underlåtits, ersättning i enlighet med förordningens föreskrifter finge utbetalas utan hinder av däri stadgade preskriptionsbestämmelser. På grund av vad sålunda anförts hemställde departementet och sjukvårdsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att till Johansson finge, — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom föreskriven tid — från beväringssmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för ovannämnda förordning den 18 juni 1909 kunde anses berättigad.

*Departements-
chefen.*

Av den lämnade redogörelsen framgår, att Johansson icke kunnat tillerkännas någon ersättning enligt förordningen den 18 juni 1909, enär ansökning därom icke gjorts inom behörig tid. Emellertid har förut, där särskilda omständigheter förelegat, dispens från förordningens preskriptionsbestämmelser medgivits. Så har skett i, bland andra, sådana fall, då förhållandena givit vid handen, att undersökning, varom förmäles i 11 § av förordningen, bort äga rum. I förevarande fall synas omständigheterna hava bort giva anledning till dylik undersökning. På grund härav och då, enligt vad riks-försäkringsanstalten meddelat, Johansson ådragit sig ifrågavarande sjukdom under sådana förhållanden, att ersättning enligt bestämmelserna i förutnämnda förordning kunnat tillerkännas honom, därest framställning därom gjorts inom föreskriven tid, finner jag billigt, att han får komma i åtnjutande av ersättning enligt i förordningen angivna grunder. Ersättningen torde böra utgå från och med den 1 januari 1932.

Jag får alltså hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att till Redvan Markus Johansson må — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom den tid, som föreskrives i 12 § av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring — från och med den 1 januari 1932 från beväringssmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för nämnda förordning kan anses berättigad.

2:o.

*Ang.
ersättning till
E. R. M.
Wahlberg.*

I en till riks-försäkringsanstalten ingiven skrift, dagtecknad den 20 december 1930, anhöll förre furiren vid Norrbottens regemente Eric Rudolf Magnus Wahlberg från Piteå att komma i åtnjutande av ersättning i anled-

ning av sjukdom, som han ådragit sig under militärtjänstgöring under tiden 1 mars 1925—31 oktober 1927. Då berörda framställning icke gjorts inom den tid, som stadgats i förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, med den ändrade lydelse nämnda förordning erhållit genom förordningen den 4 juni 1920, fann anstalten enligt beslut den 20 mars 1931 sådan ersättning icke kunna tillerkännas Wahlberg.

Hos Kungl. Maj:t har Wahlberg sedermera i en den 6 juni 1931 dagtecknad skrift anhållit att, utan hinder därav att hans framställning icke blivit gjord inom föreskriven tid, komma i åtnjutande av ersättning i anledning av ovanberörda sjukdom.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Wahlberg under tiden 1 mars 1925—31 oktober 1927 varit fast anställd vid Norrbottens regemente; att hos honom under åren 1925 och 1926 konstaterats vissa lungförändringar ävensom körtlar å halsen; att han i februari 1928 opererats för tuberkulösa körtlar; att han i juli månad sistnämnda år intagits å garnisonssjukhuset i Boden, där han vistats till den 1 augusti 1929, då han överflyttats till Apelvikens kustsanatorium; att han under sjukhusvistelsen företett symptom på lung-, körtel- och ryggradstuberkulos; samt att vederbörande regementsläkare såsom sin åsikt uttalat, att det syntes sannolikt, att Wahlberg under militärtjänsten endera ådragit sig tuberkulös infektion eller fått en latent dylik infektion aktiverad.

Riksförsäkringsanstalten har i avgivet utlåtande i ärendet den 18 augusti 1931 anført, bland annat, att för den händelse Kungl. Maj:t skulle finna skäligt, att Wahlberg utan hinder därav, att framställning om ersättning icke gjorts inom föreskriven tid, bereddes ersättning jämlikt grunderna för förordningen den 18 juni 1909, därest hans militärtjänstgöring skäligen kunde antagas hava bidragit till hans ifrågavarande skada, hade riksförsäkringsanstalten prövat ärendet i sistnämnda hänseende. Härvid hade anstalten funnit skadan hava ådragits under sådana förhållanden, att anstalten, därest framställning om ersättning gjorts inom därför föreskriven tid, skulle hava tillerkänt Wahlberg ersättning jämlikt berörda förordning.

Arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse hava den 13 oktober 1931 avgivit yttrande i ärendet och därvid på i huvudsak samma skäl, som departementet och styrelsen anført i sitt under punkten 1:o omförmälda utlåtande, hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att till Wahlberg finge — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom föreskriven tid — från beväringsskaps invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för förordningen den 18 juni 1909 kunde anses berättigad.

Departements-
chefen.

Under åberopande av vad sålunda förekommit får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att till Eric Rudolf Magnus Wahlberg må — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom den tid, som föreskrives i 12 § av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring — från och med den 1 januari 1932 från beväringssmannskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för nämnda förordning kan anses berättigad.

3:o.

Ang.
ersättning till
S. R. O.
Landberg.

I en till riksförsäkringsanstalten ingiven, den 17 september 1918 dagtecknad skrift anhöll Sune Ragnar Olof Landberg i Stockholm att komma i åtnjutande av ersättning i anledning av sjukdom (lungtuberkulos), som han ådragit sig under militärtjänstgöring vid Upplands artilleriregemente under tiden 1 november 1908—31 oktober 1910. Då berörda framställning icke gjorts inom den tid, som stadgats i förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, fann anstalten enligt beslut den 30 september 1918 sådan ersättning icke kunna tillerkännas honom.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 3 mars 1920 anhöll härefter Landberg, att, enär han under fältmanöver i Norrland hösten 1909 ådragit sig lungtuberkulos, kronisk luftrörskatarr och muskelreumatism, Kungl. Maj:t måtte i anledning härav tilldela honom viss ersättning.

Av handlingarna i ärendet inhämtades, att Landberg innehaft anställning såsom volontär vid Upplands artilleriregemente från och med den 1 november 1908 till och med den 31 oktober 1910, då han erhållit avsked på grund av sjukdom; att han under militärtjänstgöringen upprepade gånger varit sjukskriven; att han år 1910 dels genomgått difteri, dels ådragit sig ett flertal bronchiter; samt att det den 20 oktober 1910 konstaterats, att Landberg lede av bronchitis tuberkulosa.

I över Landbergs berörda ansökning avgivet utlåtande den 11 maj 1920 anförde riksförsäkringsanstalten, bland annat, följande:

I sin förevarande ansökan hade Landberg uppgivit, att han till följd av förkylning under fältmanöver i Norrland hösten 1909 åsamkats lungtuberkulos, kronisk luftrörskatarr och muskelreumatism, ävensom att han sedermera alltjämt lidit svårt av sagda sjukdomar. Riksförsäkringsanstalten, som i ärendet inhämtat yttrande från vederbörande läkare inom anstalten, hade med ledning av utdrag ur den vid regementet rörande Landberg förda sjukjournalen funnit Landbergs militärtjänstgöring skäligen kunna antagas hava bidragit till den lungtuberkulos, som han ådragit sig. Däremot gäve handlingarna i ärendet icke stöd för antagandet, att sagda tjänstgöring bidragit till uppkomsten eller utvecklingen av den luftrörskatarr och muskelreumatism, varav Landberg uppgivit sig lida. På grund härav skulle, för såvitt ifrågavarande ersättningsanspråk icke varit preskriberat, Landberg

hava tillerkänts ersättning från riks försäkringsanstalten jämlikt förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, för den tid, efter det han upphört att åtnjuta underhåll och vård genom militär myndighets försorg eller den 31 oktober 1910, under vilken hans arbetsförmåga till följd av förstämda sjukdom varit nedsatt med minst en tiondel, varemot någon ersättning i anledning av sistberörda sjukdomar icke skulle hava utgått.

Riksförsäkringsanstalten ville emellertid i detta sammanhang erinra om, att det förslag rörande ändrade bestämmelser angående ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, som av riks försäkringsanstalten med biträde av utsedda sakkunniga avgivits den 30 december 1918, i avseende å preskription innehölle den föreskrift, att, för såvitt fråga vore om fast anställd, hos vilken sjukdom yppats under sådan tjänstgöring, rätten till ersättning skulle vara förverkad, därest icke inom en tid av tre år från det anställningen upphört, viss underrättelse, anmälan eller anhållan om ersättning blivit gjord. Även om de sålunda föreslagna preskriptionsbestämmelserna skulle hava tillämpats å förevarande fall, skulle alltså rätten till ersättning varit förverkad.

På grund av vad sålunda anförts ansåge sig riks försäkringsanstalten icke kunna tillstyrka bifall till Landbergs förevarande framställning.

Genom beslut den 18 mars 1921 fann Kungl. Maj:t Landbergs ansökning icke föranleda någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd.

I en till statsrådet och chefen för försvarsdepartementet ställd, den 26 januari 1931 dagtecknad skrift har ledamoten av riksdagens andra kammare E. G. E. Eriksson i Stockholm gjort framställning om understöd åt Landberg.

Sedan skrivelsen överlämnats för yttrande till riks försäkringsanstalten, har ämbetsverket föranstaltat om vederbörlig undersökning rörande Landbergs hälsotillstånd. Läkarundersökningen har verkställts av anstaltens biträdande läkare, överläkaren A. Gullbring, som i ett den 12 februari 1931 utfärdat intyg anfört, att några hållpunkter för att lungtuberkulos skulle föreligga icke förefunnos, men att vissa omständigheter talade för att den åkomma, som nu besvärade Landberg, vore bronchiektasier, med stor sannolikhet härrörande från de många bronchiter han icke minst under militärtjänsten ådragit sig; att på grund av lungåkomman Landberg vore duglig endast till lättare arbete; att då erfarenheten visat, att de kroniska bronchiterna icke sällan ogynnsamt påverkades av klimatiska förändringar, hans arbetsförmåga tidvis torde vara än ytterligare nedsatt; samt att Landbergs allmäntillstånd vore väsentligt nedsatt huvudsakligast beroende på umbäranden och att nervsystemet vore upprivet.

Riksförsäkringsanstalten har för egen del i avgivet utlåtande den 17 februari 1931 anfört, att anstalten med stöd, bland annat, av förenämnda läkarutlåtande numera funne ådagalagt, att samband föreläge mellan Landbergs militärtjänstgöring och den sjukdom, utvidgning av bronkerna, varav han nu lede.

Arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse, som härefter hörts i ärendet, hava i utlåtande den 24 februari 1931 anfört:

Såsom framginge av riks försäkringsanstaltens den 17 februari 1931 afgivna utlåtande torde det numera få anses ådagalagt, att samband föreläge mellan Landbergs militärtjänstgöring och den sjukdom, utvidgning av bronkerna, varav Landberg nu lede. Hithörande ersättningsfråga hade följaktligen kommit i ett annat läge, än den hade vid den tidpunkt, då Kungl. Maj:t förklarade en av Landberg år 1920 gjord ansökning om ersättning i anledning av sjukdom, ådragen under militärtjänstgöring, icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd. Vid sådant förhållande och då Landberg genom sin sjukdom otvivelaktigt åsamkats ett avsevärt ekonomiskt avbräck i sin utkomst samt i betraktande av att han levde i mycket fattiga omständigheter, ansåge departementet och sjukvårdsstyrelsen det vara med rättvisa och billighet överensstämmande, att något årligt understöd av statsmedel bereddes Landberg, trots att framställning om ersättning icke blivit gjord inom den tid, som stadgades i förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring. Departementet och styrelsen finge erinra därom, att riksdagen i ett flertal fall medgivit, att, där anledning funnits antaga, att militärtjänstgöringen bidragit till sjukdomens uppkomst eller utveckling, ersättning finge utgå enligt förordningens föreskrifter, oaktat framställning om ersättning i anledning av sjukdomen icke gjorts inom föreskriven tid. På grund av vad sålunda anförts hemställde departementet och sjukvårdsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att till Landberg finge — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom föreskriven tid — från bevaringsmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för ovannämnda förordning den 18 juni 1909 kunde anses berättigad.

I en den 26 maj 1931 dagtecknad skrift har sedermera Landberg hos Kungl. Maj:t anhållit att, utan hinder därav att hans framställning icke blivit gjord inom föreskriven tid, komma i åtnjutande av ersättning i anledning av förenämnda sjukdom.

*Departements-
chefen.*

Under åberopande av vad sålunda förekommit får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att till Sune Ragnar Olof Landberg må — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom den tid, som föreskrives i 12 § av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring — från och med den 1 januari 1932 från bevaringsmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för nämnda förordning kan anses berättigad.

4:o.

*Ang.
ersättning till
F. J. Bengtsson.
son.*

I en till försvarsdepartementet den 23 april 1931 inkommen skrift har Fritz Johan Bengtsson från Västra Broby, Ormatorp, hos Kungl. Maj:t

gjort framställning om ersättning i anledning av skada, som han ådragit sig under militärtjänstgöring vid flottan år 1912.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Bengtsson under fullgörande av värnpliktstjänstgöring vid flottan skadats i högra handen den 24 juli 1912 under salutskjutning ombord å pansarkryssaren Fylgia; att vederbörande fartygsläkare i ett påföljande dag avgivet intyg uttalat, att mjukdelarna å högra handens ryggsida vore avslitna motsvarande andra, tredje och fjärde mellanhandsbenen, sträcksenorna å högra handens ryggsida avslitna och främre delen av fjärde mellanhandsbenet krossad, att framtida men komme att följa samt att graden av invaliditet för det dåvarande ej kunde avgöras; att Bengtsson för ifrågavarande skada vårdats å flottans sjukhus i Karlskrona under tiden 26 juli—14 oktober 1912; att Bengtsson enligt egen uppgift sedermera på grund av handskadan haft avsevärda svårigheter att erhålla arbete; att enligt ett av e. provinsialläkaren i Bjuv Y. Jernmark den 26 mars 1931 avgivet intyg Bengtssons högra hand vid företagen undersökning befunnits förete ett flertal svåra förändringar; samt att kasernläkaren vid flottans station i Karlskrona A. R. Prag den 28 maj 1931 intygat, att militärtjänstgöringen måste anses hava bidragit till uppkomsten och utvecklingen av Bengtssons handskada.

Riksförsäkringsanstalten har i avgivet utlåtande i ärendet den 19 juni 1931 anført, bland annat, att för den händelse Kungl. Maj:t skulle finna skäligt, att Bengtsson utan hinder därav, att framställning om ersättning icke gjorts inom därför föreskriven tid, bereddes ersättning jämlikt grunderna för förordningen den 18 juni 1909, hade riksförsäkringsanstalten i sistnämnda hänseende prövat ärendet. Härvid hade anstalten funnit skadan hava ådragits under sådana förhållanden, att anstalten, därest framställning om ersättning gjorts inom föreskriven tid, skulle hava tillerkänt Bengtsson ersättning jämlikt berörda förordning.

Marinförvaltningen, som den 16 juli 1931 avgivit utlåtande i ärendet, har anført, att i ett flertal liknande fall — senast enligt riksdagens beslut jämlikt dess skrivelse den 16 maj 1931 nr 202 — medgivits att, där anledning funnits antaga, att militärtjänstgöringen bidragit till sjukdomens uppkomst och utveckling, ersättning i enlighet med föreskrifterna i förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, finge utbetalas utan hinder av däri stadgade preskriptionsbestämmelser. Vidare syntes omständigheterna i här föreliggande fall bort giva anledning till särskild undersökning enligt 11 § i berörda förordning. Någon dylik undersökning syntes icke hava blivit verkställd. På grund av vad sålunda anförts hemställde marinförvaltningen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att till Bengtsson finge — utan hinder därav, att framställning om ersättning icke blivit gjord inom föreskriven tid — från beväringssmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, var-

till han enligt grunderna för ovannämnda förordning den 18 juni 1909 kunde anses berättigad.

*Departements-
chefen.*

Under åberopande av vad sålunda förekommit får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att till Fritz Johan Bengtsson må — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom den tid, som föreskrives i 12 § av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring — från och med den 1 januari 1932 från beväringssmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för nämnda förordning kan anses berättigad.

Vad departementschefen ovan under punkterna 1:o —4:o hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

A. Lindman.
